

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเรื่อง การใช้ทศพิธราชธรรมในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ผู้วิจัยนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ คือ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 565 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ผู้สอนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 320 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางอัตราส่วนของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 608) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ในแต่ละอำเภอ ต่อมาสุ่มตัวอย่างจากทุกชั้นภูมิโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิชนิดเป็นสัดส่วน (Proportion Stratified Random Sampling) โดยผู้วิจัยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละชั้นภูมิโดยคำนวณสัดส่วนระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับขนาดของจำนวนประชากรของแต่ละชั้นภูมิ แบบสุ่มอย่างง่าย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก (ต่ำกว่า 120 คน)	86	41
ขนาดกลาง (120 – 750 คน)	149	72
ขนาดใหญ่ (751 ขึ้นไป)	330	207
รวม	565	320

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการรับราชการ วุฒิต่างการศึกษา ศาสนาที่นับถือ และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนในการใช้ทศพิธราชธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ใน 10 ด้าน จำนวน 57 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนค่าประมาณ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) โดยใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นว่าผู้บริหารแสดงพฤติกรรมนั้นในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นว่าผู้บริหารแสดงพฤติกรรมนั้นในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นว่าผู้บริหารแสดงพฤติกรรมนั้นในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นว่าผู้บริหารแสดงพฤติกรรมนั้นในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นว่าผู้บริหารแสดงพฤติกรรมนั้นในระดับน้อยที่สุด

วิธีสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างขึ้นตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ที่แสดงออกถึงบทบาทในการใช้ทศพิธราชธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 10 ด้าน
2. กำหนดขอบเขตของข้อความคำถามจากตัวแปรตามที่ศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ทศพิธราชธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 10 ด้าน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการให้หลักทศพิธราชธรรมในการบริหารและมีความเข้าใจในเนื้อหาของทศพิธราชธรรมที่สามารถชี้แนะให้กับผู้อื่น ได้จนเป็นที่ยอมรับ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและพิจารณาสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข แล้วนำผลการพิจารณาไปวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จำนวน 55 ข้อ นำมาใช้เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัย

5. นำแบบสอบถามสำหรับการทดลองใช้กับครูผู้สอนทั้งฉบับที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อจัดทำฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 320 คน โดยส่งแบบสอบถามและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง หลังจากแจกแบบสอบถามไปแล้ว 1 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามคืนมา 320 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่าแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์และประมวลผลหาค่าสถิติด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ประสบการณ์ในการรับราชการ วุฒิทางการศึกษา ศาสนาที่นับถือ และขนาดโรงเรียน วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนในการใช้ทศพิธราชธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ยโดยแบ่งตามแนวของเบส (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 : 8-11) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีการใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีการใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีการใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีการใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีการใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารในระดับมากที่สุด

3. ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้ทศพิธราชธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบแบบเอฟ (F-test) ทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 101)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ

P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538 : 129) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ

\bar{X} หมายถึง ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n หมายถึง จำนวนข้อมูล

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538 : 129) ดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	SD	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดกำลังสอง
	n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 คำนวณหาค่าความเที่ยงตรง (Construct Validity) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538 : 124)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับโครงสร้างหลักของเนื้อหา
	$\sum R$	แทน	ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538 : 132-133)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	หมายถึง	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	หมายถึง	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S^2	หมายถึง	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ย ของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ตามสมมติฐานข้อ 2 ใช้ F-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

สูตร

$$F = \frac{MSb}{MSw}$$

MSb = ผลรวมกำลัง 2 เฉลี่ยระหว่างกลุ่ม

MSw = ผลรวมกำลัง 2 เฉลี่ยภายในกลุ่ม